

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petivrstna (72mm):
za enkrat 13 t.
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju orimeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnishvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Resna beseda vladi.

Kako se meri še vedno v Avstriji kmečkemu stanu, je pokazala takozvana »podpora«, ki jo je poljedelsko ministrstvo dovolilo po suši prizadetim živinorejcem. Državni poslanci so storili svojo dolžnost, ko so vlado nujno pozivali, da mora z izdatno podporo pomagati, sicer je v nevarnosti živinoreja, ki more edina v sedanjem času kmetovalcu dati potrebnih dohodkov. Ako je vsled pomanjkanja krme prisiljen kmet zdaj prodati ali poklati svojo živino, je to za naše narodno gospodarstvo tako občuten udarec, da utegne uničiti mnogo gospodarstev, ves naš kmečki stan pa tako oslabil, da si leta in leta več ne bo pomogel.

Poljedelski minister seveda ni mogel ostati gluhi proti takim prošnjam, in določila se je vsota treh milijonov kron za nabavo sena. Že to je premalo v očigled ogromni potrebi. Taka velikanska katastrofa, kakor je pomanjkanje krme, je tako velevažna stvar, da je država ne sme bagatelizirati. Pa kaj se je zgodilo? Najprej je finančni minister kar znižal to vsoto na dva milijona. Za Kranjsko se je govorilo o 320.000 K podpore, in naši poslanci so takoj z ogorčenjem protestirali, da se dovoli tako malo. Pa parlament je šel na počitnice, in objubilne vsote so se še bolj skrčile, tako da je dovolila vlada Kranjski le 200.000 K, Štajerski pa 300.000 kron. Dostavek, da je to le za prvo potrebo, nas malo tolaži po tem, kakor se je do slej delalo. Pri gospodi na merodajnih mestih še doslej ne more prodreti prepričanje, da je najvažnejše za državo kmečko gospodarstvo, mnogo važnejše, kakor stotere druge stvari, za katere se brez obotavljanja milijoni mečejo ven. Tukaj hočejo štediti in prihraniti, kjer pomeni vsaka skopost od države ogromno izgubo.

Zato je pa ogorčenje v kmečkem stanu silno veliko. Kaj pa je pomagano, ako od te podpore ne pride niti po ena krona na živinče? Koliko časa si bo kmet pomagal, če dobi par kilogramov za polovično ceno? To mu živina v enem dnevu sne, kaj pa potem?

Vse ogromno in sitno delo, ki si ga nakupuje vlada z župani in z Gospodarsko zvezo vred, je zastoj in izgubljeno in bo rodilo samo velikansko nezačudljivost, ako se ne zviša podpora do take vsote, ki

bi res zalegla in dala našemu kmetu možnost, da si ohrani svojo živinorejo. Čujemo, da so poslanci že nastopili.

Dr. Šusteršič je poslal ministrskemu predsedniku sledečo brzojavko:

Njegovi ekscelenci gospodu ministrskemu predsedniku bar. Becku na Dunaju.

Kranjski nakazani znesek za hipno olajšanje zaradi pomanjkanja krme je popolnoma nezadosten. Vsi slov. poslanci kranjskih kmečkih okrajev najodločneje protestirajo, da se tako malenkostno postopa z deželo, ki stoji pred gospodarsko katastrofo. Dolžnost jim veleva, da zahtevajo od vlade takojšnjo temeljito pomoč. Če izostane zahtevana remedura, se je bistveno izjalovila pomožna akcija in posledice so nepregledne. Prosim Vašo ekscelenco, da niti en dan več ne odlašate in da z odločilno silo ukažete pomoč. Položaj je zelo resen.

Dr. Šusteršič.

Želimo, da bi ta resna beseda imela uspeh. Sila je skrajna, in ljudstvo nestrpno pričakuje, da se država spomni, kaj je dolžna kmečkemu stanu!

Najnovejša politična poročila.

(Posebna poročila »Slovenca«.)

Albanci hočejo avtonomijo.

Rim, 4. avgusta. Iz kroga rimskega albanskega odbora se poroča: Osebe, ki so z majorjem Enver bejem pripravile vse za vstajo, sedanjega položaja nikakor ne smatrajo za varnega. Boje se, da ne bi se sultan premislil ali pa se zopet vdal vplivu od strani Staroturkov ali Rusije. Zato hočejo sultana strahovati s pomočjo Albancev ter na vsak način obdržati v svojih rokah Monastir, kjer vladata odbor mladoturških častnikov in albanski odbor. Ti nameravajo v Monastiru celo proklamirati avtonomijo Makedonije in Albanije, ako bi sultan delal težave. Albanci imajo že kandidata za avtonomno »Albano-Makedonijo«, namreč sultanovega nečaka, princa Saba Eddina, ki biva v Parizu. Albanske spletke so skrajno nevarne in bi izzvale krvav odpor zlasti od strani makedonskih Bolgarov, Srbov in Grkov.

Sanacija dvornih financ v Italiji.

Rim, 5. avgusta. Kralj Viktor Emanuel namerava korenito sanirati dvorne finance. Pred dvema letoma se je namreč

kralj od svoje civilne liste, ki znaša 12 milijonov, odpovedal en milijon lir, toda ni izhajal in sicer zato, ker na eni strani veliko zapravi žena prejšnjega kralja Humberta, kraljica-mati Margarita, na drugi pa kraljica Helena veliko izdaja za svoje črnogorske sorodnike. Vrhtega je ostalo še veliko dolgov za rajnim, veselim Humbertom. Kralj Viktor Emanuel hoče upravo kronskega premoženja in civilne liste popolnoma ločiti in natančno določiti, koliko pripada vsakemu članu savojske rodbine.

Krvavi dogodki na Francoskem.

Pariz, 5. avg. Strašni spopad med štrajkujočimi delavci in dragonci v Villeneuveu bo brezdvomno imel velike posledice. Delavci so zgradili barikade, se polastili železniškega nasipa in postaje ter na vojake streljali iz samokresov, nanje metali kamenje in jih celo iz oken napadali. Dragonci so morali množico naskočiti z golimi sabljami in karabinkami. Mrtvih je veliko, ranjencev nebroj. Ministrski predsednik Clemenceau nasproti »Delavski zvezi« — »Confédération generale du travail« — nikakor noče odnehati, temveč je dal zapreti njene najhujše voditelje. Med temi je eden, ki je spisal brošuro, kjer vojake pozivlja, naj svoje častnike umore, drugi pa je delavce pozival, da uničijo in stró delavsko orodje ter demolirajo tovarne. Zdaj svetujejo celo liberalni listi Clemenceaua, naj se združi s konservativci in ustvari »koncentracijo nacionalne obrambe proti notranjim sovražnikom in socialni nevarnosti!« Kakšna ironija! Clemenceau bi bil torej kmalu primoran iti proti svojim dosedanjim prijateljem, socialistom, v boj skupno s katoličani, ki jih tako kruto preganja! Seveda iz te moke ne bo kruha. Bivši socialist in revolucionar Clemenceau za delavstvo prav nič ne stori, temveč rajši uganja protiversko politiko ter zapravlja milijarde v Maroku, namesto da bi saniral nezdrave delavske razmere. Po vseh francoskih mestih mrgoli brezposelnih delavcev, v samem Parizu jih je 100.000! Tako napreduje svobodomiselnja Francija!

K izvolitvi srbskega patriarha. — Mažarsko nasilje.

Dunaj, 5. avgusta. Od kako dobro poučnega vira se k izvolitvi srbskega patriarha poroča sledeče: Proti volji ogrske vlade je bil izvoljen za srbskega patriarha kandidat radikalne opozicijske stranke Gabriel Zmejanovič, vladni kandi-

dat škof Bogdanovič pa ni dobil niti enega glasu. Kraljevi komisar, ogrski justični minister Günther, je pred izvolitvijo pozval člane kongresa, naj volijo kandidata, ki bo delal v blagor »domovine«, kar seveda pomenja vsezvličavno ogrsko narodnost. Ko je bil Zmejanovič izvoljen, so prosili Güntherja, naj ga kralju priporoči v potrjenje, ta je pa odgovoril, da bo kralj ukrenil tako, kakor mu bo priporočil ogrski ministrski svet. Včeraj je došlo poročilo, da ogrski ministrski svet izvolitve Zmejanovičeve ne bo kralju predložil v sankcijo. To postopanje pomeni kruto žalitev zakona. Čemu ima srbska cerkev pravico izvoliti si patriarha, ako sme ogrska vlada zahtevati, da se izvoli njej ljubi kandidat, če ne, ga kralju ne predloži v potrjenje? Pravica kralja, oziroma cesarja, da sankcionira izvolitev patriarhovo, pa je tudi iluzorična, ako mu ogrski ministrski svet takorekoč diktira, kako naj jo uporabljaj, in konečno — Günther se je v Karlovcu predstavil za »kraljevega komisarja«, v resnici pa je bil le komisar ogrske vlade, ker mora šele potom ogrskega ministrskega sveta cesarju poročati in priporočati sankcijo, sicer pa je ves izvolivni čin srbskega patriarha bil nepostaven. Državnopravno stališče patriarhovo je določeno po proklamaciji cesarja Leopolda I. od 6. aprila 1690 in po »ilirskem deklaratoriju« cesarice Marije Terezije od leta 1779. V obeh teh odlokih ni niti govora o tem, da ima ogrska vlada kako pravico patriarha predlagati. Sicer je ogrski parlament sklenil nekaj tozadevnih postav, toda niso veljavne, ker karlovski patriarhat ne leži na Ogrskem, temveč na ozemlju kraljestva Hrvaškega, hrvaški sabor pa ni nikoli sprejel nobene postave, ki bi karlovski patriarhat podrejevala jurisdikciji ogrske vlade. Pomisliti je treba, da sega jurisdikcija srbskega patriarha tudi do Dalmacije — kako pride torej ogrski pravosodni minister do tega, da pri izvolitvi fungira za »kraljevega« komisarja. Kar se pa Srbov samih tiče, so sami tem razmeram krivi. Zdaj se namreč pogajajo deloma s Košutom, deloma pa celo v Belgradu s kraljem Petrom; tudi v Karlovcu so demonstrirali proti cesarju na ta način, da niso črnorumenе zastave razobesili, kakor doslej vedno.

Cesarjev in sultanov rojstni dan v Bosni.

Sarajevo, 5. avgusta. Mestna društva sarajevska so sklenila, 17. avgusta svečano proslaviti cesarjev rojstni dan.

LISTER.

Izprehodi po praški razstavi.

Praga, 1. avgusta.

I.

Ta teden so slavili Poljaki pravcati triumfalni vohod v Prago. Tri sto Poljakov iz »Królewstva« iz Varšave in okolice je prispelo 25. julija s posebnim vlakom v Prago. V Pragi, kjer se sprejema vse goste sijajno, ki imajo količkaj gorkote do Slovanstva, se je sprejelo tudi Poljake — brate s sijajem in ljubeznjivostjo. Tri dni sta Praga in trgovska zbornica gostili poljske brate s pijačami in jedili najboljših vrst. Poljaki pa, češ, da revanžirajo, so podarili 10.000 K za negovanje češko-poljskih stikov. Kakor mi je pravil člen te družbe, so prišli Poljaki iz več vzrokov v Prago. Dokazali so, da niso najhladnejši med Slovani. Hoteli in dosegli pa so še nekaj drugega, kar je za gospodarski napredek epohalnega pomena: Poljaki so začeli bojkotovat industrijo pruskih hakatistov in prišli so v Prago, da navežejo nove stike s češko industrijo in trgovino. Češki trgovci in industrijalci so jih seveda kar obšipali; javno mnenje sicer pravi, da so

banketi Poljakom na čast stali mnoge tisočake, da pa bodo nosili bogate obresti, ker so bile zapečatenе trajne češko-poljske trgovske zveze. Tako je obem bratskim narodom na tem vspehu le čestitati. Poljaki iz kraljestva so poslali v Prago cvet, svojo najodličnejšo elito. Knezov in raznih »šlachciezev« je v seznamu poljskih gostov kar mrgolelo. Poleg njih so bili sami veletržci in industrijalci. Varšava je slovanski Pariz in zato so gosti iz poljske metropole po svoji eleganci in finem nastopanju vzbujali veliko pozornost. Voditeljem poljskih izletnikov je bil knez Lubomirski, potomec onih prednikov, ki so v zgodovini Poljske igrali tako veliko vlogo. Današnji Lubomirski je mož prav demokratičnega izgleda in kretenj, vsled tega tudi nenavadno simpatičen.

V ponedeljek, dne 27. julija, v jutro, je pristajala pr ed vhomod praške razstave dolga vrsta kočij. »Poljaki gredo na razstavo«, je šumelo v vrstah radovednih gledalcev. I 'ski družbi se je pripojil tudi pisec teh vrstic. Vodil nas je tolmač, ki ga je Poljakom odločilo ravnateljstvo razstave, tajnik trgovske zbornice dr. Novak. Je dober poznavalec slovanskih jezikov in tudi poiščina mu teče precej gladko.

Kakšna je razstava kje je? V najlepšem delu mesta v VII. okraju. Prvo za-

vzema tako velik, kakor ena tretjina Ljubljane. Nemešč-nar je v parkih in to je njena prednost. Paviljoni, gaji, gozdiči služijo kot kinč cele razstave. V celoti je preko 150 paviljonov, vsi arhitektoniško okusno zgrajeni. Najprej smo vstopili v glavni paviljon, zvan industrijska palača, kjer je velika dvorana za svečanosti, ter glavni oddelki obrta, gospodarstva, prometa, umetnosti in industrije. Celo dopoldne smo probavili v tem paviljonu ali nismo vsega razgledali. I popoldne smo nekotič čas probavili v njem ali nismo ga razgledali do kraja. Ne moreš ločiti od strojev, na kojih se pred teboj izdeluje fino sukno, kako se prede bombaž. Kako smo izbulili oči, gledajoči, kako čevljarski stroji za nekoliko minut napravijo dovršeno obuvalo, počenši z rezanjem podplatov in do pritrditve poslednjega traka na gumbe modernega obuvala.

Malo dalje je videti modele najnovejših lokomotiv in vsi novejši izumi na železnicah. Vrlo zanimiv je aparat za ustavitve vlaka, ako preti kaka nezgoda. Strojevodja, opazivši pogibelj, pritišne na gumb, aparat za znamenje, da je opasnost, ali poprej, negoli sam sprevodnik začuje ta znak, se je vlak že ustavil. Da more strojevodja daleč videti, odstranjen je dim, ki mu je doslej nagajal. Češki tovarnar

Kadlec v Smichovu je izumil aparat, ki absorbira ves dim in ga pretvori v paro. S tem odpade sedanji dimnik na lokomotivi, odstranjen smrad in prištedi se mnogo premoga. To češko iznajdbo patentirale so vse države. Razven železnici služi tudi za vse druge stroje na paro.

Takoj za tem motrimo glavno mesto Prago v podrobnostih, kako bo izgledalo po regulaciji reke Vltave in na katero stran se bo razširjevalo. Načrt je tako plastično izdelan, da ga mora razumeti vsako dete.

Dasi je poseben paviljon za stroje, ipak so izloženi no mnogih krajih. Pomislite samo: stroje je izložilo 143 tvornic, od teh je 56, katere izdelujejo samo gospodarske stroje. Tu je kaj gledati! Paviljon za industrijo sladkorja obsega nekaj, kar je malokomu od nas poznano, pa bi trebalo posebne študije.

Mesto Praga ima poseben krasen paviljon. Že zunanost je polna umetnin, vsi kipi in sohe samih znamenitih Čehov. Vsak kip za sebe je prava umetnina. V paviljonu samem je vse polno starin in znamenitosti iz prošlosti in sedanjosti.

V paviljonu keramike mogel bi se opazovalec dolgo zabavati. Tu je vse, kar se da iz zemlje napraviti. Že okrašenje tega paviljona je zanimivo. Na pročelju od-

Tudi po drugih krajih Bosne se pripravljajo velike svečanosti. Velebski krogi in malkontenti, Turki seveda, so sklenili, proslaviti 19. avgust, rojstveni dan sultanov in mu bodo odposlali v Carigrad poklonitveno adresno kot pravemu suverenu Bosne.

I. mednarodna konferenca krščanskih strokovnih voditeljev.

Curij, 5. avgusta. Tu zboruje zdaj prva mednarodna konferenca voditeljev krščanskih strokovnih društev. Avstrijska društva zastopa državni poslanec Kunschak. Na pozdravnem večeru je bilo navzočih 600 oseb.

Pročodriške laži.

Dunaj, 5. avgusta. Glasilo pročodrimcev »Wartburg« je priobčilo, da je v Inomostu od katoliške vere k protestantstvu odpadlo 26 vseučilišnikov, v Brnu 80, v Gradcu 58, v Pragi 64. V resnici pa jih je odpadlo: V Inomostu 11, v Brnu 26, v Gradcu 17, v Pragi 11. — »Wartburg« se čisto ravno po znanem Luthrovem izreku: »Was wäre es, ob einer schon um Besseres und der christlichen Kirche wegen eine gute starke Lüge täte!« ...

AVSTRO-OGRSKA.

Nemški narodni svet na Češkem.

Nemški ljudski svet za Češko izjavlja, da mu ni nič znanega o nameravani ustanovitvi nemškega narodnega sveta za Češko in ne polaga na poročilo nikake važnosti.

Češki realisti v škripcih.

Masaryk in Drtina sta glasovala z Wolfom za nemško umetniško akademijo v Pragi. To se zdaj bridko maščuje nad njima, kajti mladočelji in narodni radikalci ju silovito napadajo. Zato je dr. Drtina prepotoval zadnje dni vsa mesta svojega volivnega okraja, da opravičuje svoje glasovanje za razlogi svobodne vede in misli. Čehom pa ti razlogi ne gredo v glavo, in mnogo masarykovec je zaradi tega glasovanja odpadlo od stranke »realistov«.

Mažari proti velikosrbski propagandi.

Budimpeštansko državno pravdnništvo je uvedlo preiskavo proti državnemu poslancu dr. Krasojeviću zaradi veleizdaje, ker se je udeleževal velikosrbske propagande.

Papežev nuncij

nadžkof Granito di Belmonte je odpotoval 4. t. m. v Marijino Celje.

AVSTRIJSKI VOJAKI V TJENCINU.

Pred kratkim so premestili precej častnikov in vojakov avstrijske posadke v Tjencinu. Kitajci so zelo pristržno pozdravljali ob odhodu častnike in vojake.

KUBANSKE VOLITVE

so se izvršile mirno. Zmagali so konservativci. Kubanci so z volitvami dokazali, da se hočejo otresti vpliva Zedinjenih držav.

PERZIJA.

Perzijske kazaške patrolje so obkolile vas Gulittrak, ki je pod angleškim varstvom. Angleži so protestirali. V Teheranu je vedno bolj nemirno. Šahova vlada je protestirala, ker je iskalo več oseb zavetja v turškem poslanstvu. Turški poslanik je sicer pozval begunce, naj zapuste poslanišтво, a ga niso ubogali.

Dnevne novice.

+ Nesramna »Narodova« laž. Iz Škofje Loke se nam piše: Dne 30. julija je pisal »Narod«, da so telovadci pili v neki gostilni in ko je bilo treba plačati, izginili. Dalje piše, »ko so prišli mimo peka, so vdrli v prodajalnico, si nabrali žemelj in kifelceve ter jo spat pcedili tisti trenutek, ko ljudje plačujejo«. Povprašali smo po gostilnah, kjer so bili telovadci, in se

zunaj v naravni veličini stojita pod drevesom sohi Adama in Eve in nad tem samo napis »Keramika«; to znači, da so naši praroditelji bili prvi predmet keramike, vstvarjeni so bili iz zemlje ter so zato izloženi na prvem mestu.

Najsijajnejši dokaz, da je češka industrija na svetovnem glasu, so izložene lokomotive, vagoni za spanje in za vožnjo prvega in drugega razreda. Najlepši izmed teh so naročeni za inozemstvo in to spalni za Pariz, drugi vozovi za Portugalsko. Te luksurijske in v vsakem pogledu praktične vozove izdelali sta zajedno dve tovarni in to Češko-moravska tovarna v Libnu pri Pragi in tovarna F. Ringhofer, Praga-Smichov. Češko-moravska tovarna je akcijska družba, in nje akcije so izključeno v čeških rokah. Na izloženih lokomotivah ni dimnika, ker je na njih Kadlecov aparat, ki sežiga dim.

Z razgledovanjem lokomotiv in strojev za pivovarstvo završili smo prvi dan v razstavi, ker je že nastala noč.

prepričali, da je vse od začetka do konca zlagano. Vse se je plačalo in tudi vinar ni ostal na dolgu. Povprašali smo tudi pri loških pekih, gospodu Hermanu, Sušniku in Žužku, in vsi trije (drugih pekov v Škofji Loki ni) potrjujejo, da je vse zlagano.

+ Tisoč jugoslovanskih zadrug! Število jugoslovanskih zadrug v Avstriji je naraslo koncem prvega letošnjega polletja na 1010. To število je v primeri z našimi gospodarskimi razmerami naravnost impozantno! Če je resnična trditev, da številke dokazujejo, potem je podan dokaz, da naše združništvo vrlo dobro napreduje kljub vsem notranjim in zunanjim oviram.

+ Slovenska dijaška zveza priredi v nedeljo, dne 9. avgusta v Selcih v prostorih gosp. Fr. Tavčarja predstavo »Za pravdo in srce«, žaloigro v petih dejanjih. Predgovor k igri govori gosp. dr. Krek. Med odmori udarja selški tamburaški zbor. Začetek ob pol 4. uri. Po igri prosta zabava. K mnogobrojni udeležbi vabi »Slov. dijaška zveza«.

+ Neresnične govornice so včeraj krožile po Gorici. Govorilo se je, da je v beljaških toplicah umrl nadškof dr. Frančišek Sedej. Ko so nam to telefonirali iz Gorice, smo se takoj obrnili na ravnateljstvo beljaških topljic, ki nam je odgovorilo z veseljem poročilom, da je zdravje nadškofovo najboljšo.

+ Vladna akcija za Kranjsko. Poroča se, da namerava vlada tako kot za Dalmacijo in Primorsko pričeti pomožno akcijo tudi za nekatere kraje Kranjske. Vlada ima dotične predloge že v rokah in je upati, da jih v kratkem izroči. V prvi vrsti pride na vrsto regulacija cest in potov v postojnskem okraju. O dotičnih podrobnih načrtih že razpravljajo v ministrstvu notranjih zadev. Predsednik dotične komisije je sekijski šef vitez Engel.

+ Zlatomašnik kanonik Kajdiž. Danes je daroval v romarski cerkvi na Brezjah zlato mašo veleč. gosp. stolni kanonik ljubljanski Tomaž Kajdiž. K temu izrednemu slavlju je prihitela velika množica vernikov, posebno iz onih krajev, kjer je deloval gospod zlatomašnik, ki je bil povsod zelo priljubljen. Navzočih je bilo veliko število duhovnikov, zlasti iz radoliškega dekanata. Stolni kapitelj ljubljanski je bil zastopan po mil. gosp. proštu Sajovicu, mil. gosp. dekanu Kolarju in generalnemu vikarju ter prelatu mil. gospodu Flisu, ki je imel tudi slavnostni govor. Došlo je gosp. zlatomašniku mnogo brzojavnih pozdravov iz raznih krajev. Tudi mi se pridružujemo vsem čestilcem gosp. zlatomašnika in kličemo: Na mnoga leta!

+ Nove naročnike »Mladosti«, ki se zlasti po škofjeloški slavnosti vsak dan v tako velikem številu oglašajo, prosimo, naj potrpijo, če izmed zahtevanih številk odprej kakšne ne dobijo, ker jih je več številk že popolnoma pošlo. Če bode kazalo, bomo pozneje od teh številk napravili drugi odtis, da vsem ustrežemo. Ob enem opozarjamo naše somišljenike na naš mladenski list, ki je že zdaj eden najbolj razširjenih slovenskih listov! Upravništvo »Mladosti«.

+ Duhovne vaje za mašnike pri jezuitih v Ljubljani se bodo po navadi začele ta mesec že 10. in 17. zvečer.

— Novomeško sodišče o zadevi notarja gosp. Hafnerja. Pri dvednevni razpravi dne 3. in 4. t. m. so bili pred okrožnim sodiščem v Novem mestu obsojeni: Urban Zupančič, graščinski vratar v Kostanjevici radi krivega pričanja na dva meseca ječe, Ivan Sajovic, notarski uradnik, obdolžen krivega pričevanja Matej Hafner, c. kr. notar v Kostanjevici, obdolžen radi prigovarjanja h krivemu pričevanju je bil obsojen na tri mesece ječe. Stvar je bila kratko nastopna: Zupančič je bil 12. oktobra in 22. oktobra leta 1907. zaslišan kot pričča gospodu Hafnerju, če se ve spominjati, da je nosil 25. avgusta leta 1907 s pošte neki paket h Hafnerju v pisarno in je takrat kot pričča izpovedal, da se na to ne spominja. Letos pa je tožil Matej Hafner Zupančičevo ženo radi razžaljenja časti in je bila Zupančičeva žena 8. aprila t. l. obsojena radi razžaljenja časti na 10 K globe. Takoj dne 8. aprila t. l. je šel Zupančič iz gole maščevalnosti, in to priznava Zupančič sam, k svojemu graščinskemu oskrbniku ter se izjavil, da je on dne 12. oktobra in 22. oktobra leta 1907. po krivem pričal v Hafnerjevi zadevi, ko je rekel, da se ne ve spominjati, če je nosil 25. avgusta l. 1907. kak paket v Hafnerjevo pisarno in da ga je k temu pričevanju zapeljal Hafner. Graščinski oskrbnik Ribitsch je to takoj sprejel kot ovadbo in je potem nakazal Zupančiču, da je taisti dne 26. aprila t. l. še pri sodišču v Kostanjevici napravil ovadbo proti Hafnerju, v kateri tudi pravi, da stori to iz maščevanja. Pri razpravi dne 3. in 4. t. m. se je dokazalo Zupančiču, da je v

vseh takih točkah, ki se sploh dajo po pričah kontrolirati, govoril neresnico. Kljub temu je sodišče verjelo Zupančiču kot soobtožencu in ne Hafnerju in Sajovicu in tudi ne drugim pričam, katere so dokazale, da Zupančič govori v raznih važnih in nevažnih točkah neresnico. Osebito se je dokazalo, da je Zupančič že par let v napelem razmerju z notarjem in da se je okolu novega leta letos izrečno izrazil, da mora notarja uničiti in ko mu je gospa Petrovič omenila, da ga po pravici ne bo, se je Zupančič izjavil: »Če ne tok, pa tok« ... Predsedoval je višjesodni svetnik Levec, prvi votant je bil nadsvetnik dr. Škerlj, drugi votant svetnik Gandini, tretji votant svetnik Volčič. Zastopnik notarja Hafnerja gosp. dr. Furlan je takoj proglasil ničnostno pritožbo glede Hafnerjeve in tudi Sajevičeve obsodbe. Iz te razsodbe se razvidi, da novomeško sodišče več verjame Zupančiču, ki sam sebe dolži krivega pričevanja, kojemu se je dokazalo nebroj neresnic in kateri sam prizna, da je njegova ovadba posledica osvetoželjnosti — kot pa nepristranskim pričam in c. kr. notarju ter njegovemu uradniku. Upamo, da te sodbe ne bodo držale.

— Z nožem zabodel v tilnik. Umrl je Maher, po domače »Kovačev Gašper« v Škofji Loki. V nedeljo zjutraj se je z nožem zaklal v tilnik. Zdravnik pravi, da je to storil v bolestem duševnem stanju, melanholiji. Pred smrtjo se je spravil z Bogom in sprejel svete zakramente.

— 80-letnico je obhajal koncem pretečenega meseca c. kr. poštar in učitelj g. p., g. Franc Černilec v Podbrezjah na Gorenjskem. Ljubeznivemu starčku še mnogo let!

— Predavanje v izobraževalnem društvu pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko je bilo v nedeljo, dne 2. avgusta. Govoril je abiturient g. T. Tavčar »O razvoju slovenskega dijaštva in o sedanjem stanju istega.« Zahvaljujemo se guverniku z željo, da bi nam oprillki še povedal kaj sličnega. Po predavanju smo malo poagitali za »Mladost«, in uspeh je bil ta, da smo pridobili takoj 11 naročnikov za ta res izvršen list. V nedeljo poletimo pa v Selca, kjer bodo predstavljali dijaki »Slovenske dijaške zveze« igro »Za pravdo in srec.«

— O morilcu Foedrantspergu poročajo iz Bohinjske Bistrice nekemu italijanskem listu, da je lanski Božič Foedrantspergen dan bival ondi in se je izdal za potnika velike trgovske družbe. Večim ljudem je izvabil nekaj denarja. Nato je silil natakario gostilne, kjer se je nastanil, naj gre z njim na izprehod, in ko le ni hotela, ji je pretil s samokresom in grozil, da jo umori, ako mu ne ustreže. Dekle pa je kričalo, ljudje so prihiteli skupaj in Foedrantsperga razorožili. Nato jih je mlo prosil, naj ga ne naznanijo, češ, da je razburjen in nagle jeze. Res so ga spustili, dasi je razbil nekaj šip in metal okoli stole. Odšel je na kolo-dvor in spal tri ure na klopi v čakalni sobi, nato se pa s ponočnim vlakom odpeljal nazaj v Trst.

— Nezgoda na morju. Včeraj ponoči ob 12. uri 15 minut sta pri Fizele poleg Pule trčila skupaj parnika »Bosnia« in »Vila«. »Bosnia« je močno poškodovana. Na »Bosni« je nastala velika panika, mnogo potnikov se je sleklo, da se vrže v morje in reši, eden je hotel izvršiti samoumor. Na pomoč je prihitel neki pomorski tender.

— Ponarejevalec denarja aretovan. Aretirali so v Gorici nekega Franca Drescherja, ki je na sumu, da je ponarejal denar. V njegovem stanovanju so našli odtiske petkronskega in enokronskega denarja.

— Policijo v Pulju podražavijo sredi septembra ter bo njen načelnik višji komisar Sringer.

— Tujski promet in strokovni list »Promet in gostilna«. Te dni je minister dr. Gessmann s celim svojim spremstvom prepotoval z avtomobilom Tirolsko od severa do juga ter tam sprejemal različna društva in druge interesente za tujski promet. Kakor se kaže, se hoče vlada z vsilo vreči na tujski promet. Za to govori posebno dejstvo, da so postavili letos pol milijona kron za podpiranje tujskega prometa v državni proračun. Govori se, da se ta svota prihodnje leto že podvoji. Mi Slovenci moramo paziti, da tudi mi od teh državnih podpor dobimo primerni delež, ker so naše dežele za to ravno tako prikladne kakor Tirolska. Te državne podpore bomo pa dobivali le, ako bomo organizirani in ako bomo imeli društva in ljudi, ki so sposobni za tujski promet kaj napraviti. Zato moramo biti hvaležni deželni zvezi za tujski promet v Ljubljani, ki že tri letamarljivo organizira tujski promet na Kranjskem in je tudi v tesni zvezi z deželno zvezo goriško. Posebno pozornost pa zasluži strokovni list »Promet in gostilna«, ki vsa ta prizadevanja podpira. Dosedaj izišle številke so — kar se tiče

strokovnih člankov in izvornih ilustracij — prinesle toliko zanimivega, da moramo list toplo priporočati ne samo tistemu, ki se strokovno zanima za promet, temveč sploh naši inteligenci. Letna naročnina znaša le 5 K. List izhaja kot mesečnik in se naroča pri deželni zvezi za tujski promet v Ljubljani. Pričakovati bi bilo, da se Slovenci sedaj, ko se razvija tujski promet tudi po slovenskih deželah in ko je ustanovljeno ministrstvo javnih del in pri tem posebni oddelek, ki naj se peča izključno s pospeševanjem tujskega prometa, ko se postavljajo v državni proračun svote po pol milijona kron za razne podpore na polju tujskega prometa, in ko se bo ta svota — kakor finančni odsek sam pravi v svojem poročilu — leto za letom množila, pričnemo zanimati za tujski promet, da bomo tudi mi deležni teh podpor in pa dobička, ki ga donša organiziran tujski promet. Temu pa ni tako. V Ljubljani je začel izdajati konzorcij list »Promet in gostilna«, ki se v strokovnih člankih bavi s tujskim prometom. Dosedaj so izšle tri številke lista. Kakor pa posnamemo iz zadnje številke, ima list dosedaj, kljub osebni agitaciji in priporočanju po časopisih, komaj 300 naročnikov, ko bi jih dosegel lahko najmanj 1000, ako bi bilo naše občinstvo pristopnejše za strokovne članke. Zato bi priporočali vsem gostilničarjem in interesentom tujskega prometa, kakor tudi inteligenci, da bi se bolj zanimali za to narodnogospodarsko stroko in da bi se naročali na list in ga čitali, ker je gotovo podpore in uvaževanja vredne. Zlasti pa bi opozarjali naše čitalnice, bralna in izobraževalna društva, da bi ga imeli v svojih čitalniških prostorih, ker bi se s tem uvaževanje in zanimanje za tujski promet najlažje zaneslo med najširše kroge občinstva. Letna naročnina 5 K je itak malenkostna za list, ki prinaša poleg strokovnih razprav tudi izvorne in jako čedne ilustracije. Zato ga pridno naročajte pri deželni zvezi za tujski promet v Ljubljani.

— Umrla je v nedeljo zvečer v Idriji žena rudarja A. Vidmarja. Zapustila je se dem nedoraslih otrok. Ostali so usmiljenja vredni.

— Iz Postojne. Kakor smo že poročali, prirede notranjski stari bojevnik in dosluženi vojaki dne 22. in 23. avgusta t. l. v Postojni veliko slavnost v spomin 60-letnega vladanja Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. V ta namen priredil se je dne 2. avgusta shod, ki je bil nepričakovano dobro obiskan in je med splošnem navdušenjem sprejel sledeči spored slavnosti: 1. Na predvečer ob 8. uri mirozov in bakladna skozi Postojno v taborišče (zbirališče točno ob 7. uri zvečer na spodnjem koncu Postojne). 2. Dne 23. avgusta ob 5. uri zjutraj budnica, ob 7. uri zbirališče na spodnjem koncu Postojne, slavnostni obhod po trgu in v taborišče k sv. maši. 3. Po sv. maši defilacija, potem odhod v postojnsko jamo. 4. Po obisku jame odhod v taborišče k menaži. 5. Popoldne velika ljudska veselica v taborišču z godbo, petjem, raznimi igrami in plesom. — Slavnost vrši se po vojaško ob vsakem vremenu. Opozarjamo vse stare bojevnike in doslužene vojake na ta spored in jih vabimo, da se gotovo udeležijo slavnosti dne 22. in 23. avgusta. Poživil se jim bode spomin na vojaška leta, ko so morali žrtvovati svoje moči in svojo kri za svojega ljubljenege vladarja. A na ta slavnostni dan ne bode treba prestati nikakih težkoč, kajti slavnostni odbor preskrbel bo vse potrebno, da bodo vsi udeleženci te slavnosti najudobnejše preskrbljeni z vsem, kar si bode kdo pozelel. — Taborišče prirejeno bode popolnoma po vojaškem načinu, kakor bode sploh cela slavnost imela vojaški značaj. Pričakujemo pa tudi, da se udeležijo te naše slavnosti vsi, kojim še bije srce za našega vladarja in ga hočejo poslaviti s tem, da praznujejo 60-letnico njegovega slavnega vladanja. Dosluženi vojaki, torej dne 22. in 23. avgusta t. l. vsi na krov!!

— Preiskava proti morilcu Foedrantspergu bo trajala najmanj 6 do 8 mesecev, glavna pa bo morda šele čez leto dni.

— Godbe domobranskih polkov bodo imele samo fanfare, kar bo vsekakor zanimiva posebnost. Za primerne koračnice, fanfarske kompozicije so razpisane nagrade po 500, 200, 150 in tri nagrade po 100 K. Skladbe je poslati do konca oktobra domobranskemu ministrstvu.

— Razpis štipendije. C. kr. kmetijsko ministrstvo je z odlokom z dne 17. aprila 1908, št. 13.335, razpisalo državno štipendijo v znesku 600 kron na leto za kakega kranjskega slušatelja na c. kr. živilozdravniški visoki šoli na Dunaju. Štipendija se odda s šolskim letom 1908/9. Prosilci za to štipendijo naj svoje prošnje, opremljene z rojstnim listom, potem z ubožnim in šolskim spričevalom ter naslovljene na c. kr. kmetijsko ministrstvo, pošljejo do 1. septembra t. l. podpisane

odboru. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, 30. junija 1908.

— **Zbirka ljudskih iger**, 7. in 8. zvezek, je ravnokar izšel. Obsega tri igre za moške in tri za ženske vloge. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« in velja 1 K 60 h, s poštino vred 1 K 80 h.

Štajerske novice.

š **Ogenj v Celju.** V torek zvečer ob 7. uri je nastal ogenj v celjski Kolodvorski ulici v hiši ravnatelja Bobisuta, kjer imajo svoje trgovine Matič, Petriček in Fiedler. Matičev hišalec je šel v klet s svetilko po petrolej. Svetilka mu pade iz rok in vname ogenj. V hipu je bila klet v ognju, plamen je prodril takoj skozi vrata v trgovino Matičevo in Petričekovo, nazadnje v Fiedlerjevo. G. Petriček se je tako požgal, da so ga v slabem stanju prenesli v bolnico. Gasilcem so vojaki, ki so bili takoj na mestu, pomagali; pa je bilo v studencilih premalo vode. Čez dolgo časa so napeljali vodo iz Voglajne. V trenutku, ko to pišem, gori Fiedlerjeva drogerija. V prvo nadstropje, kjer je pisarna rajnega dr. Stepišnika, ogenj ni prodril. Upati je, da ogenj prvega in drugega nadstropja, kjer stanuje ravnatelj Bobisut, ki biva tačas v Šoštanjju, ne bo poškodoval.

š **Slovenke, Slovenci!** Dne 9. avgusta vsi pohitimo v Sv. Bolfank pri Bišu, da poslavimo ob priliki stoletnice rojstva velezaslužnega slovenskega pisatelja in domoljuba dr. Josipa Muršeca njegov spomin. Slavnost obeta biti zelo dobro obiskana. Napovedani so celo gostje iz Ljutomerja in tudi drugi kraji ne bodo zaostali. Natančneje vspremembe objavimo.

š **Odborova seja S. K. S. Z. za Štajersko** bo v četrtek, dne 6. avgusta, ob 5. uri popoldne v uredništvu »Slov. Gospodarja«.

š **Hotel »Ljudske hranilnice in posojilnice v Celju.«** Radi tega hotela so se Mariborčani v »Marburgerci« pošteno skregali z Nemci celjske »Deutsche Wacht«. »Marburgerca« očita celjskim Nemcem, da so oni krivi, da je Terschek moral prodati hotel, ker so sezidali konkurenčno podjetje »Deutsches Haus« za 600.000 K. V Celju, pravi »Marburgerca«, bi morala vsaka hiša biti »nemška hiša«, s tem pa, da so sezidali eno »nemško hišo«, so Nemci sami krivi, da prehajajo druge v slovenske roke. — Kakor čujemo, se za ta hotel oglašajo že razni najemniki iz domačih krajev, s Kranjskega in Hrvaškega ter Trsta.

š **Mladeniški shod pri Sv. Roku** se je krasno obnesel. Prišlo je nad 400 mladeničev iz cele šmarske in sosednjih dekanij. Cerkevni govor je imel gosp. dr. Korošec. Na popoldanskem zborovanju so govorili gg. Žebot, Vrečko, Gomilšek, Čaks in drugi. Temu shodu bo sledil kmalu drugi, ki se bo vršil v Nazarju, najbrž še ta mesec. Naprej zastava slovenskih mladeničev!

š **Shod.** Imeno pri Podčetrtku: V nedeljo je imel pri nas gosp. drž. poslanec dr. Korošec shod, ki je bil zelo dobro obiskan. Govorili so razven gosp. drž. poslanca tudi dež. poslanec dr. Jankovič in dr. Vrstošek. Shodu je predsedoval gosp. župan Počivavšek.

š **Ljutomer.** Dan 16. avgusta obeta biti pri nas kaj šumen. Vrši se namreč ta dan »rozvitje« (ne blagoslovljenje, to je preklerikalno) zastave Murskega sokola. Slavnosti se tudi mi udeležimo, bomo videli, kateri gospod bo prevzel to nalogo, da bo pobijal takozvane »klerikalce«.

š **Novo pokopališče v Staremtrgu pri Slov. Gradcu.** Zadnje nedeljo, dne 2. avgusta, je blagoslovil v Staremtrgu pri Slov. Gradcu novo pokopališče, ki ima krasno lego, na prav slaven način mil. gospod infuriran stolni prošt iz Maribora, gospod Karol Hribovšek, in sicer ob obilni udeležbi čč. gg. duhovnikov in pobožnega ljudstva.

š **Srebrno sveto mašo** so obhajali dne 4. avgusta pri svojem sošolcu, dekanu v Hočah pri Mariboru kanonika in bogoslovna profesorja J. Majcen in dr. M. Matek, profesor Zidanšek J., dekana Hribernik J. (Branaslovec), in Salomon Fr. (Rogatec), ter župnika Mikuš V. (St. Jur ob južni žel.) in Raktelj R. (Bizeljško), rojen Ljubljčan, — posvečeni 20. julija 1883, oziroma 1882. — Gniljiv, globoko preišljen, jedrat govor je imel njih bivši špirtualni, sedanj stolni prošt, infur. prelat K. Hribovšek iz Maribora. Srebrni venec naj se milim gospodom pozlati na tem in posveti na onem svetu! Proficiat.

š **Mladeniška organizacija.** Pri Kapeli se je v nedeljo, dne 2. avgusta, ustanovila mladeniška zveza. Mladeniška organizacija na Štajerskem napreduje, nasprotnike pa je strah.

š **Velik shod proti podraženju piva** je imelo graško delavstvo. Izreklo se je, da se bojkot proti pivu še poostri in da se na-

prosijo večja podjetja, naj upeljejo nealkoholne pijače.

š **Župnija Sv. Duh v Ločah** pri Poljčanah je podeljena č. g. Fr. Kosel, kaplanu v Središču, rojaku hajdinskemu. Župnijo Kebl na Pohorju je nastopil č. g. Iv. Kantsky, kaplan pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., rodom Čeh.

š **Zdravje č. g. župnika Zdravca** počasni napreduje.

š **Veleposestvo na prodaj** med Mariborom in koroško mejo. Mera: 68 oralov, med njimi 60 oralov gozda, drugo so travniki, njiva in sadonosniki. Poslopja so velika. Izvršuje se tam gostilniška obrt, trgovina z lesom, vinom in žitom ter se nahaja tudi stopa za čreslo, ki se ga proda vsako leto čez 20 vagonov. Tudi sta na posestvu žaga in mlin. Cena zelo primerna, posestvo 20 minut od železniške postaje.

š **Nekdanji »Narodni dom« v Slovenski Bistrici** so prezidali v krasno, v spomin 60-letnice vladanja Njega Veličanstva cesarja »Hotel Avstrija« naslovljeno dvonadstropno poslopje.

š **Občinske volitve v Kapeli** so se za Slovence ugodno izvršile. Vsi trije razredi so volili slovenske može.

Koroške novice.

k **Koroški deželni zbor** bo sklican na dan 14. septembra ter bo zboroval do konca oktobra. To zborovanje je zadnje pred razpustitvijo, ker po zimi potече doba sedanjemu koroškemu deželnemu zboru.

k **Nemška predrznost.** Ko so minulo soboto hoteli nekateri mladeniči iz Celovca v Škofjo Loko na slavnost, so zahtevali na kolodvoru vozni listek slovensko. »Frajla« pa, ki prodaja vozne liste, jih je nahirulila: »Sprich deutsch, oder marsch von der Kasse weg.« In kaj tacega se zgodi na c. kr. železnici in v državi, kjer so »vsi narodi enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico, da brani in goji svojo narodnost.« To ni edin slučaj na tem kolodvoru. Tu naj država jamči za ravnopravnost vseh jezikov.

k **V drugi razred aktivitetnih doklad** pride v kratkem Celovec. V kratkem izide odredba skupnega ministrstva, ki bo našla mesta, ki pridejo v II. razred aktivitetnih doklad in med katerimi bo tudi Ljubljana.

k **Narodno nevarnost za nemški Celovec** so pomenile dvojezične peronske vstopnice na celovškem kolodvoru, ktere so se pomotoma vložile v dotični avtomat. Nemški listi so zagnali takoj silen krič o »izzivanju« itd. Nekaj smešnega je to — a ima za nas Slovence tudi svojo poučno stran. Bodimo narodno dosledni!

Ljubljanske novice.

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE V BOSNI PADLIM VOJAKOM 17. PEŠPOLKA.

Danes je bila cerkev sv. Petra torišče znamenite slavnosti. Častniški zbor domačega pešpolka vitez Milde št. 17 je odkril umetniško izdelano ploščo v spomin leta 1878 v Bosni padlim junakom-Kranjcem. Že pred napovedano 9. uro se je v prostorni župni cerkvi zbral ves častniški zbor, na čelu mu fml. Lang in polkovnik 17. pešpolka iz Celovca Botič, ter mnogo zastopnikov civilnih oblasti, oddelki 17. in 27. pešpolka ter drugih krdel, veteranci z zastavo, mnogo dam, sorožniki padlih junakov in nepregledna množica ljudstva. Opazili smo deželnega glavarja dvornega svetnika Šukljeja, zastopnika deželne vlade grofa Chorinskega, župana Hribarja, podpredsednika deželnega sodišča Pajka, finančnega ravnatelja Klimenta itd.

Knezoškoj Anton Bonaventura je bral sveto mašo, dočim je vojaška godba izvajala fino niansirane cerkvene skladbe, pričeni s Schubertovo »Ave Maria«. Po sv. maši se je podal knezoškoj na prižnico ter v navdušenem nemškem in obširnejšem slovenskem govoru slavil ljubezen do domovine, ki jo oplemenjuje vera. Podal je zgodovino dogodkov iz 30 let, ko je cesar poklical sinove kranjske dežele, da napravijo mir in red v Bosni in Hercegovini, odkoder je ljudstvo klicalo za pomoč proti ljutemu mohamedanstvu. — Prostor nam ne dovoljuje, da bi na tem mestu slikali vse junaške čine krepkih sinov kranjske dežele na Kragujevaški planini, kjer so pale prve žrtve, pri Varcar Vakufo, Rogelju, Jajcu in Livnu, ter imenoma naštevali zveste kranjske sinove. Le toliko naj omenimo, da so udeleženci onih slavnih bojev, predvsem deželni glavar Šuklje, starejši častniki in gospodje v civilu, z največjim zanimanjem sledili izvajanjem knezoškofovemu, čegar govor je poveličaval ljubezen do dvojne domovine: zemeljske in one nad zvezdami. Prav je, da se ohrani kot sijajen zgled zvestobe

cesarju in ljubezni do domovine spomin na junake, ki so žrtvovali najboljšo, kar so imeli, svoje življenje, ko so odpirali Bosno in Hercegovino krščanski prosveti, pa tudi spomin na one, ki so se zdravi vrnili iz bojev; kajti tudi ti so bili pripravljani žrtvovati vse, kar so imeli. Lepo je, da je častniški zbor združil to slavnost s cerkveno slovesnostjo ter s tem še bolj pripomogel, da bo med ljudstvom užival spoštovanje, ki mu gre.

Potem se poda knezoškoj pred spominsko ploščo, ki jo razgrne polkovnik Botič, ter jo blagoslovi. Končno podeli blagoslov z Najsvetejšim. Vojaška godba svira cesarsko pesem. Častniki položijo venec pod spomenik.

Spominska plošča, obdana z bogatim zelenjem, je umetniško delo. Vzdana je v prvi desni steber ladje. Na vrhu je iz belega marmorja izklesan cesarski orel, pod njim črna plošča z nemškim in slovenskim besedilom. Poslednji se glasi:

»V spomin 1878 v bojih pri Varcar Vakufo, Rogelju, Jajcu in Livni padlim vojakom c. in kr. pešpolka št. 17. — Postavili častniki svojim tovaršem 1908.«

Vmes se bleste v zlatih črkah imena in rojstni kraji pokojnikov:

Nadporočnik Herman Doxat iz Postojne; poročnik Josip Černe iz Tomaja; korporal Ivan Likar, Vojsko; korporal Anton Turšič, Borovnica; poddesetnik Val. Čimžar iz Cerkelj; pešci: Jakob Simčič, Fran Jovančič, Jakob Kucelj, Josip Lukanc, Mih. Kozamirnik, Franc Eisenzopf, Franc Sirk, Anton Ambrož, Josip Kaiser, Fran Golob, Ivan Slubar, Josip Kreigher, Anton Jančar, Štefan Mahorič, Jurij Suša, Gašpar Strehar, Franc Semec, Martin Kovačič, Anton Košak, Josip Cugelj, Josip Ažman, Ivan Borštner in Jurij Susteršič.

Lovorjev venec, položen ob vzhodu spominske plošče, ima v polkovnih barvah trakova z zlatim napisom: »Infanterie-Regiment Ritter von Milde Nr. 17 seinen heldenmüthig gefallenen Kameraden.«

lj **Zopet nesreča z revolverjem.** —

Gospa Leja Verbič rojena Kališ mrtva. Včeraj je graška »Tagespost« poročala, da se je soproga knjigovodje v gradu Thal, gospa Verbič s strelom v srce usmrtila. Danes smo dobili poročilo, da se je šele pet mesecev poročena gospa ponesrečila. V sobi je prišla revolver, katerega prej nikdar ni imela v rokah, vsled nepredvidnosti se je revolver izprožil, in kroglica je gospo smrtno zadela. Gospa Verbič je Ljubljankanka, rojena Leja Kališ, in je bila znana lepota. Njen soprog, g. Verbič, je bil nekaj časa uradnik »Gospodarske zveze«, pozneje uradnik v gornjegrajski graščini in sedaj knjigovodja v graščini Thal.

lj **50-letnico poroke** sta praznovala nedavno tukajšnji velespoštovani hišni posestnik in bivši ugledni trgovec gosp. Ivan Fabian in njegova gospa soproga. Čestitke jubilentoma še vedno prihajajo. Čestilcem se pridružujemo tudi mi z iskreno željo, da bi edlična jubilanta Bog še dolgo vrsto let ohranil zdrava in čila.

lj **Mati tržaškega Foedransperga** je bila danes v Ljubljani, da bi obnovila kazensko postopanje glede sodbe, s katero je bila pred leti obsojena v Ljubljani.

lj **Upraviteljstvo knezoškojskih posestev v Ljubljani** in okolice — prevzel je uradnik »Vzajemnega podpornega društva« Fran Kristan. — Morebitni dopisi naj se pošiljajo na ta naslov, Kongresni trg št. 19. — Sprejema pa se plačila, kakor tudi izplačuje, v Ljubljani, Škofje ulice št. 14, pritličje. — Daje tudi pojasnila glede stavbenih parcel.

lj **Umrla je** v 45. letu svoje dobe gospa Marija Ana Tosti rojena Praprotnik, soproga načelnika gostilniške zadrage gosp. Tostija. Naše iskreno sožalje!

lj **Koncert vojaške godbe 17. pešpolka** je včeraj privabil na sijajno razsvetljeni vrt »Uniona« mnogo odličnega občinstva. Navzočih je bilo okoli 1000 oseb. Koncert je počastil tudi g. deželni glavar Šuklje z deželnima odbornikoma gg. dr. Šusteršičem in dr. Lampetom. Navzoč je bil tudi fml. Lang in polkovnika Botič in Radičević in mnogo častnikov. Kljub veliki množici je bila postrežba vzorna.

lj **K železničarskemu shodu.** V »Slovenu« z dne 3. avgusta 1908. v notici »Železničarski shod« je imenovan gospod Twrdy. Ker sta pod tem imenom pri c. kr. drž. žel. dva gospoda, omenjamo, da ni imenovan gosp. Twrdy, ki je za načelnika postaje v Jaršah-Mengeš, ampak Twrdy, skladiški mojster iz Trsta.

lj **Pozor službodajalc!** Kakor je že naznanjeno s c. kr. deželne vlade razglasom z dne 27. julija 1908, št. 17.551, je po zakonu o pokojninskem zavarovanju vsak službodajnik dolžen podati na uradno predpisanih obrazcih priglasitev svojih zavarovanju zavezanih uslužbencev. Na to določilo opozarjajo se službodajniki s pripomnjo, da je za to priglasitev določen

rok štirih tednov, pričeni s 1. avgustom 1908, ter da je priglasitve podati v Ljubljani mestnemu magistratu, kjer se dobijo v mestni posvetovavnici za priglasitve potrebne tiskovine in vsa potrebna pojasnila.

lj **Društvena godba ljubljanska** koncertuje jutri pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika V. Talicha v »Svicariji« od 6. do 10. ure zvečer. Vstopnina prosta.

lj **Nepoštena siužkinja.** Včeraj je bila aretovana 20-letna brezposelna služkinja Marija Königova iz Stareloke pri Kočevju, katera je, kakor smo že poročali, jemala špicerijsko blago v raznih prodajalnah na imena njenih bivših gospodarjev. Aretovanica je v družbi neke Marije Bosslerjeve rodom iz Pratsch na Pruskem, tudi včeraj poskusila srečo, hoteča izvabiti pri trgovki Mariji Grgovičevi na Dolenjski cesti št. 8, različnega špicerijskega blaga, kar pa ji je preprečal stražnik in jo odvedel v zapor. Königovo išče sodišče radi tatvine in goljufije.

lj **Poulični izgred.** Včeraj zvečer je na Marije Terezije cesti aretoval mestni stražnik Marijo Kliškovo zaradi prepovedanega povratka v mesto. Aretovanica se je temu zoperstavljala in ni hotela iti z lepo. Zanj se je zavzel mizarski pomočnik Jcžef Schvajger iz Šiške in zahteval, da jo mora stražnik takoj izpustiti. Nabralo se je med tem mnogo občinstva. Ker je Schvajger Kliškovo stražniku iz rok potegnil, je le-ta zbežala proti Šiški. Nepoklicani posredovalec se bode moral zagovarjati pred sodiščem.

lj **Umrla so:** zasebnik Franc Jamnik, star 81 let, Hrenove ulice 10; Uršula Merhar, zasebnica, 78 let, Stari trg 10. V bolnici: Marija Fležar, stara 52 let.

Razne stvari.

Gozdni požar v angleški Kolumbiji.

Grozna poročila dohajajo o gozdnem požaru v angleški Kolumbiji. Požar divja več sto kvadratnih milj naokoli. Uničil je požar 7 mest in vasi. Do 800 oseb, rudarji in drvarji, je zgorelo, a natančno to število ni in se ne bo nikdar moglo določiti natančno število. Brez strehe je 10.000 ljudi. Škoda presega dva milijona funtov šterlingov. Požar se še vedno širi. Ne upajo, da ga omeje, če ne prične hudo deževati.

Velika železniška nesreča.

Pri Karausebesu je skočil s tira delavni vlak na progi, ki jo grade. Strojevodja in trije delavci so mrtvi, veliko delavcev je ranjenih.

Potres v Alžirju.

Constantine, 4. avgusta. Potres je bil ob 2. uri 20 minut zjutraj. Vojaško bolnišnico so morali izprazniti. Stropi neke vojašnice so zelo poškodovani. Na poslopjih in na gledališču so konstatirali razpoke. Kakor poročajo, je nastala na planoti 200 metrov dolga in 50 cm široka razpoklina. Tamkaj v bližini je bilo baje več oseb zasutih, in tudi sicer je napravil potres mnogo škode.

lj **Preveč vina.** V Siciliji imajo toliko vina, da po gostilnah gost plača 10 centezimov (9 vinarjev) za eno uro, 15 centezimov za dve uri, pa se lahko vina napije kolikor hoče.

Telefonska in brzajovna poročila.

KDAJ BO SKLICAN TRŽAŠKI DEŽELNI ZBOR?

Dunaj, 5. avgusta. »Deutsches Volksblatt« poroča, da bodo tržaške občinske in deželnozborske volitve januarja meseca prihodnjega leta.

NESREČA V GORAH.

lj **Madonna di Campoglio,** 5. avgusta. Profesor Maks Dernberg je v gorah ponesrečil.

GROFA ZEPPELINA ZRAKOPLOV.

(Glej poročila na prilogi.)

lj **Oppenheim,** 5. avgusta. Grof Zeppelin se je ob Reni spustil nizdol le zato, ker je rabil benzina. Ob 11. uri ponoči se je grof Zeppelin zopet dvignil v zrak, ob pol 12. je bil nad Moguncijo, ob 1. uri 45 minut nad Mannheimom, ob 6. uri 10 minut zjutraj je pasiral Stuttgart. Navdušenje prebivalstva je velikansko. Kmalu nato se je spustil Zeppelin nizdol, ker se je motor nekoliko pokvaril. Izkrkal se je pri Echterdingnu. Iz Friedrichshafna je došlo moštvo, da izvrši potrebna popravila, iz Stuttgarta pa dve stotnje grenadirjev.

FRANCOSKI ZRAKOPLOVCI.

lj **Pariz,** 5. avgusta. Brata Wright se bosta jutri v prvič s svojim zrakoplovom dvignila v zrak. V to svrhu je kupila francoska vlada veliko maneversko zemljišče.

VELIKANSKI POŽAR.

lj **Kolin,** 5. avgusta. Požari v angleški Kolumbiji divjajo dalje. Škode je že nad 30 milijonov.

G. Mihael Omahen: Potrjujemo, da Vi niste pisali dopisa o finančnih uradnikih v Višnji gori.

TRŽNE CENE.

Budimpešta 5. avgusta.

Pšenica za oktober	11:18
Rž za okt.	9:30
Oves za okt.	8:22
Koruza za maj 1. 1909	7:27

Efektiv: nespr.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
4	9. zveč.	737'2	18'3	sl. szah.	jasno	
5	7. zjutr.	36'7	13'8	sl. jug		0 0
	2. pop.	33'5	26'8	sr. jzah.		

Srednja včerašnja temp. 18'4°, norm. 19'6°.

Nova Spillmanova povest.

XIV. zvezek:

Prisega huronskega glavarja. Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. Cena 60 vin., karton. 80 vin. — Krasna povest nas vede med divje Indijance, v njih velike jelkove gozde, do romantičnih jezer in rek Gorenje Kanade, in se vrši v prvi polovici 17. stoletja. — Popisuje nam krvave boje med Huronci in Irokezi, dvema sorodnima indijskima rodovima, ki sta po svoji telesni moči in hrabrosti presegala vsa sosednja plemena. Bralec občuduje pri teh divjih sinovih gozdov srčnost, vojniško spretnost in nenavadno premetenost v zasledovanju. Občuduje dalje zvestobo in požrtvovalnost hrabrih, belokožcem prijaznih Huroncev do svojega učitelja, francoskega misijonarja pl. Brebeuf. Ta blagi „črnosuknež“, tako naziva Indijanec misijonarja, pade vsled ponesrečenega boja Huroncev v roke krvoločnim Irokezom, katerih največja zabava je bila mučiti svoje žrtev in gledati, kako se ubogi ujetniki na groznem mučnem kolu borijo s smrtjo. — Toda kaj vse tvega blagi Indijanec, da reši tuje misijonarja! — Povest bo z vsem zanimanjem in z veliko koristjo čital mlad, kakor dorasel bralec: ni pa toliko za prav male otroke, ker je, kakor vse Spillmanove povesti, polna vzburljivih prizorov. — Nič manj zanimive so poprej izdane Spillmanove povesti. Povesti jezuita P. Spillmana imajo vse prednosti dobrega, koristnega berila, kakoršnega pogrešamo Slovenci; dosedaj so izšli sledeči zvezki:

- I. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike!** Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- II. zvezek: **Maron, krščanski deček iz Libanona.** Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. Cena 40 vin., karton. 60 v.
- III. zvezek: **Marijina otroka.** Povest iz kavkaških gora. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- IV. zvezek: **Šraški Judek.** Povest. Cena 40 vin., karton. 60 vin.
- V. zvezek: **Ujetnik morskoga roparja.** Povest. Cena 40 vin., karton. 60 vin.
- VI. zvezek: **Arumagam, sin indijskega kneza.** Povest. Cena 40 vin., karton. 60 vin.
- VII. zvezek: **Sultanovi sužnji.** Carigrajska povest. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- VIII. zvezek: **Tri indijske povesti.** Cena 60 vin., karton. 80 vin.
- IX. zvezek: **Kraljičin nečak.** Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. Cena 60 vin., karton. 80 vin.
- X. zvezek: **Zvesti sin.** Povest za vlade Akbarja velikega. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- XI. zvezek: **Rdeča in bela vratnica.** Cena 40 vin., karton. 60 vin.
- XII. zvezek: **Korejska brata.** Črtica iz misijonov v Koreji. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- XIII. zvezek: **Boj in zmaga.** Povest iz Anama. Cena 60 vin., karton. 80 vin.
- XIV. zvezek: **Prisega huronskega glavarja.** Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. Cena 60 vin., karton 80 vin. 1808 3

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

1897

†

Globoko potri naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš dobri soprog, oziroma oče, brat, svak in stric, gospod

Gašper Maher
posestnik in kovaški mojster itd.

danes ob 6. uri zvečer, previden s tolažili sv. vere mirno zaspal v Gospodu. Pogreb nepozabljenega ranjega bo dne 6. avgusta 1908. zvečer ob 6. uri iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. Sv. maše zadušnice brale se bodo po raznih cerkvah. Škofjaloka, 4. avgusta 1908.

Žalujoci ostali.
Brez posebnega obvestila.

1896 1—1

†

S tužnim srcem naznanjamo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da se je Vsemogočnemu vzdvidelo poklicati v večnost našo nepozabljeno soprogo, oziroma mater, staro mater, sestro, teto, taško in svakinjo, gospo

Marijo Ano Tosti
roj. Praprotnik

ki je po dolgem in mučnem trpljenju, prevedena s svetimi zakramenti in v popolni tolažbi dne 4. avgusta ob 3/4 6. uri popoldne v 54. letu svoje dobe zaspala v Gospodu. Pogreb bo v četrtek 6. avgusta ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Čevljarske ulice št 1 na pokopališče k sv. Križu. Blag ji spomin! V Ljubljani, 4. avgusta 1908. Ivan Tosti, soprog, Avgust Tosti, sin, Gusti Tosti roj. Roscher, sinaha, Mašica Renata Tosti, vnukinja in ostali sorodniki.

1894

†

Janko Verbič, knjigovodja, javlja tužnim srcem vsem sorodnikom in znancem, da mu je v noči 2. t. m. preminula iskreno ljubljena, nepozabna soproga

Leja.

Prerano umrli ohranite blag spomin!
V Thalu, 4. avgusta 1908.

KINEMATOGRAPH

The Royal Wonder Bio
The greatest Bio-Theater of the world,
Vsak dan velika **predstava**
v Lattermannovem drevoredu.
Vsake tri dni nov spored.

Začetek ob polu 9. zvečer — Ob nedeljah in praznikih tudi popoldne ob 4. uri.
Ceno: Loža za 4 osebe 6 K; fotelj 1-60 K; I. prostor 1-20 K; II. prostor 80 v.; III. prostor 60 v.; IV. prostor 40 v. 1889 4

L. Geni ravnatelj. **M. Gavrič** poslovodja.

Poštena krščanska družina sprejme pričetkom solskega leta

dva dijaka

na hrano in stanovanje. — Ponudbe pod „T“ na upravo „Slovenca“. 1821 2

Pozor! 1873 3—2

Po jako ugodni ceni se **proda razno pohištvo.** Več se izve v **Hilšerjevih ulicah 12.**

Več izurjenih delavk

za pletenje nogavic na stroje sprejme tvrdka **M. Franzl**, Ljubljana, Privoz 10. Kupi se tudi 1/2—1 1/2 HP dobro ohranjen 1892 2—1

električni motor.

Velika zaloga oblek za gospode in dečke.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene.

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

Priznana najboljša delavnica za izdelovanje oblek po meri. Velika zaloga domačega in pristno an-gleškega blaga.

Proda se 1881 2—

lepa kmetija

v konjiškem okraju na Štajerskem. Posestvo, h kateremu spadate 2 zidani hiši in 2 gospodarski poslopji, meri 20 oralov rodovitne zemlje. Radi dobre krme in obilnega zlahtnega sadnega drevja je posestvo posebno pripravno za živinoin sadjerejo, kakor tudi za vinorejo; vino iz tega kraja slovi daleč na okoli. Kupcu posestva bi se prodale tudi različne premičnine, kakor: živina, krma, sadje, gospodarsko orodje, pohištvo itd. Naslov pove upravništvo „Slovenca“

Stanovanje

se odda s tremi sobami za novemberski termin na **Miklošičevi cesti št. 6.** 1893 1—1

Kupi se še dobro ohrajena prodajalniška oprava za trgovino z mešanim blagom. — Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 1895 3—1

:: Pristni domači ::
malinovec
najboljše vrste, po nizki ceni
:: prodajata ::
BRATA KAVČIČ
Dobrepolje, Dolenjsko.
1891 3—1

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke, zarezane strešnike (sistem Marzola) (za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varne proti nevihti.

Portland-cement najboljše vrste, peči, štedilniki in drugi stavb. material.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica v Soljatu. Glavniška glavnica 11 K 2.000.000. 11

Podružnica v Celovcu. Rezervni fond 11 K 200.000. 11

Sultan brez moči.

Sajdovo ministrstvo odstopilo.

Sajdovo ministrstvo, ki je poslovalo komaj dva tedna, je podalo svojo demisijo. Odstopilo ni prostovoljno, marveč prisiljeno po deputaciji solunskih častnikov, ki je došla v Carigrad. Sultan ima vedno manj avtoritete. Armada zdaj gospodari. Ko je bil sultan prisiljen, da podeli ustavo, ni popolnoma odstranil vseh svojih zaupnikov. Sajd in Kamil paša sta sicer pregovorila sultana v odločilnem trenutku, da je podelil ustavo, a mladoturki jima ne zaupajo, kakor tudi ne zaupajo ostalim ministrom, ki pa niso zelo bistrourni može. Sultan je sicer podelil ustavo, in precej ugodi, a v vlado ni pozval nobenega mladoturka, ker jim ne zaupa, kakor mu ne zaupajo mladoturki. Mladoturki zahtevajo, da se mora ministrstvo izpremeniti. Veliki vezir Sajd je govoril z deputacijo solunskih častnikov, na to je pa podalo ministrstvo ostavko. Mladoturki zahtevajo, da postane vsaj en mladoturek minister in da so ostali ministri može, ki ne bodo dostopni nazadnjaškim naklepom. Med mladoturki se govori, da mora postati minister tudi en časnikar in pa en mlad general. Poroča se, da namerava sultan poveriti ministrsko predsedništvo Cja paši. — Sajd, Kamil in Abduraman opuste politiko.

Mladoturška strahovlada.

Mladoturki delajo tako, kakor so delali jakobinci ob francoski revoluciji. Imajo svoj odbor za napredek in slogo, ki deluje kakor kaka postranska vlada. Izdal je letak, da obdajajo sultana še vedno reakcionarji. Vsa jeza mladoturek se obrača proti Izet paši, sultanovemu ljubljencu, ki je le z veliko silo odnesel pete v inozemstvo. Izet paša je kupil angleški parnik »Maria«. Dasi Izet ni bil naklonjen Angležom, le niso dopustili, da bi smeli Turki zapleniti ladjo z angleško zastavo. Mladoturško maščevanje ga pa zasleduje tudi v inozemstvo. Odbor mladoturek ga je obsodil in kontumacijam zaradi veleizdaje na smrt in sklenil, da se zapleni njegovo premoženje. Mladoturki se ga boje, ker so mu znane vse politične tajnosti in grozi z odkritji. Mladoturki zahtevajo, naj se odstavijo vse neljube jim osebe. Gospodarijo že zdaj malone tako nasilno, kakor prej sultanovi podrepniki. Hujskajo tudi proti nemškemu, angleškemu in italijanskemu poslaništvu, češ, da so omogočili Izetov beg. Po Carigradu razširjajo letake, v katerih zahtevajo, da morajo vse vojaške čete priseči na ustavo. Pred vsem pa morajo priseči vojaki, ki so nastanjeni v Jildicu in pa jildiške garde. Dokler se to ne zgodi, ni nobene garancije za ustavo, ker obdajajo sultana še vedno kreature, ki le čakajo na trenutek, da se prekličejo dane obljube. Pouličnih demonstracij po Carigradu ni, a po ulicah je zelo živahno. Mladoturki nadvladajo položaj v Carigradu. Sicer pa mladoturški odbor zagotavlja, da hoče skrbeti za varnost in red. Nekaj dni je bil Carigrad brez policijskega ministra. Zadnjega je moral sultan odsloviti, ker je obljubil službo odpuščenim tajnim ogleduhom. Sultan je imenoval za naslednika odrinskega valija Siver bega. Turški listi poročajo, da so carigradske vojaške čete prisegle na koran in na revolver, da hočejo varovati ustavo in ostati sultanu zvesti, dokler vzdržuje svobodo. Na ustavo je prisegla tudi sultanova garda. Podmajorja Njazija zdaj vse slavi, ker ima glavno zaslugo, da je izbruhnila revolucija.

Vohunstvo, tajna policija, kršenje pismene tajnosti.

Izdani so novi ukazi. Policijski agenti ne smejo hoditi v civilni obleki, marveč le v uniformi. Dosedanji nasir (glavni poštni ravnatelj) je odstavljen, ker je hotel še cenzurirati, novi nasir je pa izdal odlok, da je cenzura odpravljena za časopise in za pisma. Ostro bo kaznovan, kdor krši pismeno tajnost. Dovoljeno je tudi v Carigradu in okolici razpošiljati zaprta pisma.

Povrnitev izgnancev.

V Carigrad se je pripeljalo na nemškem parniku »Therapia« več sto izgnancev, med njimi edini še živeči poslanec prvega turškega državnega zbora Adame, ki so ga navdušeno sprejeli. Iz Mudamije je pa pripeljal drugi parnik veliko izgnancev, ki jim je ljudstvo priredilo sijajen sprejem. Do zdaj se je vrnilo že v Carigrad najmanj 2000 izgnancev.

Izpraznenje turške ječe.

V Carigradu in po celi turški državi so 2. t. m. izpraznili vse ječe na sultanov ukaz. Izpuščeni niso zgolj politični, marveč tudi navadni hudodelci. Zakaj da so vsi izpuščeni, ne zapopadejo ne Turki in ne Evropci. V Carigradu se izpuščenih

hudodelcev boje. Izpuščeni hudodelci so morali priseči na koran ali pa na sv. pismo, da ne bodo napravili nobenega hudodelstva več. Vprašanje nastane, če bodo prisego tudi držali. Turško časopisje vlado napada, ker so izpuščeni tudi navadni hudodelci.

Odstavljeni korni poveljniki.

Armencem na ljubo je odstavljen poveljnik IV. armadnega zbora Lek paša, ki je neusmiljeno zatiral Armence. Mladoturški odbor je vjel maršala Osman pašo, ga izgnal v Ohrido in ukazal, da Ohride pod smrtno kaznijo ne sme zapustiti.

Volitve.

Volitve za dne 14. novembra sklican državni zbor se bodo vršile po volivni postavi, ki jo je izdelal turški državni zbor v svojem drugem zasedanju 1. 1876.

Husajn Hasib beg tat.

Odstavljeni glavni poštni ravnatelj Husajn Haseb beg je poizkušal po odstavitvi pobegniti, ko je prej vzel iz državne blagajne 1½ milijona.

Avstrijsko poslaništvo in bivši odstopivši veliki vezir.

Avstrijski poslanik grof Pallavicini je izjavil Said paši, da se dunajska vlada živo zanima za usodo Turčije in da upa, da se izkaže ustava za sultana in za državo kot srečen korak.

Shod turških ženâ.

Dr. Nazim beg je imel 3. t. m. v Solunu shod, ki se ga je udeležilo več sto Turkinj. Shod je sklenil, da morajo dobiti Turkinje popolno enakopravnost z moškimi.

Zrakoplovstvo.

Avstrijski vojaški zrakoplov »Dunaj«.

Nadvojvodi Jožef Ferdinand in Henrik Ferdinand sta poletela v zrak s poveljnikom voj. eronavtskega zavoda stotnikom Hinterstoisserjem dne 3. t. m. ob pol 3. uri zjutraj z vojaškim zrakoplovom »Dunaj« v Solnogradu. »Dunaj« je plul čez Gassberg in Schafberg. Ob četrt na 8. uro sta se izkrcala v Nussbachu.

Zeppelinova vožnja v zraku.

Grof Zeppelin se je pripeljal dne 4. t. m. iz Friedrichshafna okolu 12. ure opoldne nad Strassburg, kjer se je peljal okolu starodavne stolice, ki je bila okrašena s štirimi zastavami. Zrakoplov je izpustil nekoliko nižje kakor je stolica visoka, na to se je pa zopet dvignil. Velikanska množica ga je burno pozdravljala. Strassburžanom je vrgel posetnico z napisom: z višin nad Strassburgom. Krasna vožnja, smer Mannheim. Dne 4. avgusta 1908. Zeppelin. Ob pol 2. uri je plul Zeppelin nad Maksanom, ob 2. uri nad Speyerjem, ob pol 5. uri zahodno od Darmstadta. Ob 6. uri je Zeppelin pol ure od Oppenheimu prekinil vožnjo, ker se mu je pokvaril sprednji propeler. Zrakoplov je pritrtil na brod. »Wornser Zeitung« poroča, da se je Zeppelin nalašč ustavil. Sedanja Zeppelinova vožnja ni nameravana velika vožnja. Vojno ministrstvo je izjavilo, da kupi zrakoplov, če bo vozil nepretrgoma 24 ur z državnim komisarjem. Grof Zeppelin se je pa peljal brez drž. komisarja. Zeppelin je baje prenagljeno nastopil vožnjo, ker še ni bilo vse pripravljeno. Vožnje so se udeležili: v sprednjem čolnu Zeppelin, baron Bassus, nadinženir Türri, dva podkapitana in trije monterji, v srednjem čolnu Zeppelinov nečak, v zadnjem pa inženir Strahl in dva monterja.

Saški zrakoplov.

V Cvitavi se je izkrcal 4. t. m. ob 1. popoldne saški zrakoplov »Draždane«, ki je poletel iz Draždan ob 9. dopoldne. Vozil je 240 km, 60 km na uro.

Darovi.

Za »Slov. kršč. soc. zvezo« je podaril gosp. I. A. K.... t. I K ter ažio k stari kroni — 20 vin.

Širite, naročajte „Slovenca“!

Singerjevi šivalni stroji

kupujejo naj se le v naših trgovinah, ki se poznajo po tem znaku. 693 41

Ne dajte se zapeljati po reklami, ki ima edini namen, prodati že rabljene stroje ali take drugih vrst, zlorabeče ime Singer, kajti naših šivalnih strojev ne oddajamo prekupovalcem, marveč jih obilnostu naravnost prodajamo.

Singer Co., akc. družba za šiv. stroje Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

C. kr. oblastveno potrjeno 18 62 učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

• Dobi se tudi kraj po životni meri. •

Zastonj

zahtevajte moj ilustrirani cenik o urah, zlatini, srebrni in itd.

Drag Heger
urar, juvelir in graver.
Oslek I. Kapucinska ul. 4, (Slavon.)

ORGANIST

oženjen, išče službe v kraju, kjer bi bila mogoča prodajalna ali kaka obrt. 1871 3-2
Naslov pove uprava „Slovenca“.

Po ugodni ceni se proda iz proste roke še 1822 6-4

nova hiša z vrtom

z gostilno, prodajalno mešanega blaga in žganih pijač, tobakarno in c. kr. poštnim nabiralnikom. Ista leži ob državni cesti in je jako dobro obiskovana. Le 5 minut oddaljena od kolodvora železnice na Tolminskem.

Naslov:

Ivan Pipa, Bača, Sv. Lucija ob Soči.

Proda se še dobro ohranjen

glasovir za K 90.

Poizve se na Poljanski cesti št. 13, l. n. 1868 3-3

Išče se stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in pritlikinami za novembarski termin. — Ponudbe na upravo lista pod „Stanovanje J. L. K.“. 1876 3-3

Gostilna

se da takoj v najem v lepem kraju na Dolenskem v sredi trga, tik cerkve in v bližini železniške postaje. V trgu je sedež c. kr. uradov in tovarn. V isti hiši so tudi lepi prostori, pripravljeni za vsako trgovino in manjši lokali za druge obrti za oddati. 1825 3-3
Dotična vprašanja naj se pošiljajo upravnikištvu „Slovenca“ pod šifro „Gostilna“.

C. kr. priv. 240 12-11

občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 323 milijonov kron.

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka na življenje:

	meseca julija 1908	od 1. jan. 1908
Vložilo se je ponudb	2146	11935
za zavarovano vsoto	K 14,263.497.19	K 92,702.652.40
Izgotovljenih polic je bilo	1881	10236
za zavarovano vsoto	K 11,681.110.77	K 79,410.989.29
Naznanjene škode znašajo	K 787.271.15	K 5,599.149.64

Akcidenčna tiskarna.

P. n. občinstvu, slav. uradom, zlasti pa gg. trgovcem in obrtnikom v mestu in na deželi najuljudneje naznajam, da sem otvoril v Ljubljani na Sv. Jakoba trgu št. 6

M. Hrovatin

pod turško akcidenčno tiskarno, katero sem opremil z najnovejšimi črkami in okraski, tako da mi bo mogoče izvršiti vsako delo lično. Priporočam se torej za vsa v to stroko spadajoča dela ter zagotavljam, da bodem izvršil vsako naročilo točno in po najnižji ceni.

Z odličnim spoštovanjem

M. Hrovatin.

SLIVOVKA

875 104-33

tropinovec kranjski brinjevec

Odlikovano v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co., Ljubljana, Spod. Šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

Natečaj.

Podpisano županstvo sprejme v službo **poljskega čuvaja**

kateri bi moral biti zanesljiv in je še ne-kaznovan. Plača po dogovoru. Nastop takoj.

Županstvo Moste, 3. avgusta 1908.

Župan:

M. Marenčič.

Proda se za 3500 kron

zidana hiša in nekaj zemljišča v **Krtini pri Domžalah**. Hiša ima lepo lego ter je pripravna za trgovino, gostilno, kakor tudi za vsako drugo obrt.

Tretjino pogojne cene bi bilo plačati takoj, ostanek pa v letnih obrokih.

Natančneje se poizve pri **dr. Pirou**, odvetniška pisarna v Ljubljani. 1257 24-23

Iz proste roke se proda ali dá v najem posestvo:

hiša s 5 stanovanji, 1 kletjo, 1 skladiščem, potem pralnica, shramba in vsa druga gospodarska poslopja, vse na novo zidano, 1 velika njiva pri hiši in 1 gozd. Posestvo je primerno za vsako obrt. Leži četrte ure od Ljubljane. Polovica kupnine se plača takoj, drugo se vknjiži. Več se izve: **Štepanja vas 60.** 1831 3-2

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev itd.

naznanja prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je pre-
vzel znano 2795 52-10

podobarsko delavnico

umrlega g. **And. Rovška**,
Kolodvorske ulice štev. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem vestno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10letnega praktičnega dela pri rajnkem g. Ro v šeku pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj.

Služba občinskega tajnika

se razpisuje pri **županstvu v Žužemberku**. — Plača 600 K na leto in prosto stanovanje, ako je prosilec samec.

Županstvo Žužemberk, dne 30. julija 1908.

1875 3-2

Vehovec, župan.

Št. 1156.

1833 3-2

Službeni razpis.

Podpisano županstvo obnavlja razpis službe

občinskega tajnika

v **Bovcu** z letno plačo **1320 kron**.

Prosilec je dokazati, da so sposobni za tajniško poslovanje in da so v govoru in pisavi zmožni slovenščine in nemščine.

Prošnje z vsemi potrebnimi dokazili, med katerimi tudi o dosedanem službovanju, starosti, nravnem vedenju — je predložiti do konca **avgusta t. l.** podpisane županstvu, katero daja na zahtevo tudi podrobneja pojasnila v službenih pogojih. — V Bovcu se nudi prilika tudi za postranski zaslužek.

Županstvo v Bovcu,

dne 30. julija 1908.

A. A. Mlekuž,
župan.

Javna dražba.

Na javni dražbi se bode prodalo **dne 7. avgusta t. l. dopoldne ob 10. uri** v sobi št. 16 o. kr. okrajne sodnije v Ljubljani **Ivan Boltovo**

posestvo v Štepanji vasi.

Novo zidana hiša je pripravna in ima najlepšo lego za izvrševanje **špecerijske trgovine, mokarije in trgovine z deželnimi pridelki** in nudi za tako obrt sigurno existenco.

Hiša in gospodarsko poslopje z vrtom je sodno cenjeno na 25.550 kron. — Ker more dve tretjini kupnine ostati na 1. stavku vknjižene, omogočen je nakup z malim denarjem.

Pojasnila daje pisarna upravitelja Boltove konkurzne mase

dr. M. Hudnika
odvetnika v Ljubljani.

1886 3-2

Za vsako ceno „Angleško skladišče oblek“

prodajam od **1. — do 15. avgusta** vso poletno obleko za dame, gospode, deklice, dečke in otroke.

O. BERNATOVIC

1326

Ljubljana, Mestni trg štev. 5.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

— priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: **„Salvator“** (črno pivo a la monakovsko). —

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

— Pošljete na dom sprejema restavratel „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.) —

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 30, Mala strana, Most. ulica 17, Kladno, Brno, Dolná Lipa, Čelákovice, Kamenice, Horní Kamenice, Mladá Boleslav, Štáhl, Písek, Světlá nad Sázavou.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 1, II. Taborskegasse 4, III. Ungargasse 77 (vegal Rennweg), III. L&Wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnenstrasse 68 a, VI. Gumpendorferstr. 24, VII. Mariahilferstrasse 14, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 51 XIX. Döblinger Hauptstr. 22, XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalniška delniška družba 45 150 175

„MERCUR“

Dunaj, I., Wollzeile 1.

Ako. kapital K 20.000.000. Reser. zaklad K 8.000.000

Najkulantnejši

— **nakup in prodaja** —

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, devis, valut in denarja.

— **Zamenjava in eskomptiranje** —

izrebranih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.

Dražbeni oklic.

Za **zgradbo novih stranišč pri ljudski šoli v Žužemberku** vršila se bode **zmanjševalna dražba**

dne 9. avgusta ob 11. uri dopoldne

pri **županstvu v Žužemberku**, kjer so tudi obrisi in troškovnik na vpogled. Morejo se tudi pismene ponudbe, naslovljene na županstvo v Žužemberku, do dne dražbe vložiti.

Sklicna cena je 3700 kron.

Županstvo Žužemberk, dne 30. julija 1908.

1874 3-3

Vehovec, župan.

Sir domačega izdelka

ki ga ima vedno v zalogi v poljubni množini, najboljši kakovosti ter ceneje kot kjerkoli drugod, priporoča vececenjenemu občinstvu v Ljubljani in okolici 1572 11

velespoštovanjem

Mlekarska zveza v Ljubljani.

— Hlebi so od 12 do 35 kg težki. —

Cenik na zahtevo brezplačno in franko.

Solidna postrežba!

Izborno blago!

Reliefni križevi pot za farno cerkev Homec pri Kamniku. ::

Dragotin Hrovat

1548

Stob-Domžale

10-7

se toplo priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in prijateljem — umetnosti za izdelovanje —

altarjev, križevih potov, podob in vseh v to stroko spadajočih del, kakor tudi v prenovljenje starih altarjev, podob itd.

Trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg štev. 10

priporoča svojo veliko zalogo najraznovrstnejših **klobukov, cilindrov in čepov**, kakor tudi najtrpežnejših **čevljev.**

2250 2